Valkas un Smiltenes novadu laikraksts • Cena 1,00 €

Ziemeļlatvija

OTRDIENA 2023. GADA 4. JŪLIJS NR. 50 (4345) WWW.ZIEMELLATVIJA.LV

Līga Veinberga jaunajai Valkas novada pašvaldības vadībai pārmet nevienlīdzīgu attieksmi. 4. lpp.

XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII Deju svētku gājienā dižojas

Valkas novada pašvaldības kultūras darba organizatore Līga Lāne godam nopelnījusi iet gājiena priekšgalā, turot rūpi par visiem novada kolektīviem un organizatorisko pusi. Cik dziesmu svētkos piedalījusies, nezinot, jo pagātnē neskatās, vien uz priekšu. FOTO: INGŪNA JOHANSONE

Valka ir mazs novads, bet diženi turas! Te ne tikai dzied, dejo, koklē, pūš, aužspēlē teātri, bet Latvijā Valku atpazīst arī kā jauno basketbolistu kalvi.

Vairāk 6. un 7. lpp.

Smiltenes pūtēju orķestrim ir ar ko dižoties – un tas ir skanīgums. Visa Rīga dimd, kad mūsējie pūš.

Mazajam ķiparam šie ir pirmie dziesmu svētki, kas atmiņā paliks no mammas stāstītā un fotogrāfijās.

Nakts aizsegā pidžamās Smiltenes ielās iziet "mēness-ērdzīgie"... 8. lpp.

Igauniete Mārīte Uibo, pateicoties latviešu valodas zināšanām, tulkotāju konkursā iegūst 1. vietu. 12. lpp.

Valkas pagastā lācis izposta vairākus bišu stropus. 5. lpp.

Vairāki jaunie uzņēmēji saņems atbalstu savu ideju īstenošanai. 3. lpp.

REDAKCIJAS SLEJA

Pagaidām tikai smalka izrēķināšanās

INGA KARPOVA

Atgriežoties no divu nedēļu ilga atvaļinājuma, pirmais darbs bija piedalīšanās aizvadītajā ceturtdienā, 29. jūnijā, notikušajā Valkas novada pašvaldības domes sēdē. Kā atklājās, sēdes darba kārtībā bija iekļauti jautājumi, kas pirms balsojuma un gala lēmuma pieņemšanas nebija izdiskutēti komiteju sēdēs. Jautāsiet, kāpēc? Atbildes nav, jo, izskatot jautājumus par Iepirkumu komisijas sastāva maiņu un par novada pašvaldības dalību biedrībās un nodibinājumos, šo jautājumu novada pašvaldības jaunajai vadībai – Gitai Avotei un Viesturam Zariņam – uzdeva arī tagadējās opozīcijas līderi Vents Armands Krauklis un Unda Ozoliņa.

Akmeni pozīcijas lauciņā metu tāpēc, ka vēl pavisam nesen toreizējās opozīcijas aktīvākie runasvīri – V. Zariņš, Agnis Birkavs un Guntis Albergs – Krauklim regulāri izteica pārmetumus par vienpersonisku lēmumu pieņemšanu un deputātu neinformēšanu, tā aizskarot viņu cieņu. Bez jelkādiem paskaidrojumiem un paša vietējās sabiedrības pārstāvja Agra Simuļa uzklausīšanas pēc daudzu gadu darba viņu no Iepirkumu komisijas vienkārši izmeta. Turklāt par viņa darbu līdz šim nebija saņemti pārmetumi. Simuļa vietā ievēlēja neatkarīgo deputātu, traktortehnikas pārzinātāju Jāni Anži. Neviens jau nešaubās par Anžes zināšanām, bet tādas ir arī Simulim, jo viņš ilgus gadus vada Ceļu satiksmes drošības direkcijas Valkas klientu apkalpošanas centru. Nav jābūt īpaši atjautīgam, lai saprastu notiekošo. Proti, līdzšinējā vadība cenšas atbrīvoties no Kraukļa komandas cilvēkiem. Tāds bija arī Simulis, jo vairākus sasaukumus viņš kā deputāts strādāja Kraukļa komandā.

Šodienas laikrakstā varēsit lasīt publikāciju arī par Jāņa Cimzes Valkas mūzikas skolas direktores Līgas Veinbergas atbrīvošanu no amata, kas spilgti atklāj jaunās vadības attieksmi. Kungi, nu nesmuki, ļoti nesmuki! Vēl jo vairāk tāpēc, ka vēl maijā klaigājāt, kā jums rūp novada pašvaldības darbinieki un novada iedzīvotāji. Pagaidām ir tikai tāda smalka izrēķināšanās.

Latvijas Pasts aicina klientus atjaunot kontaktinformāciju

Lai maksimāli plaši informētu adresātus par sūtījumu saņemšanu mobilo īsziņu veidā, minimizējot drukāto aicinājumu piegādi, "Latvijas Pasts" aicina klientus atjaunot savu kontaktinformāciju drošā un ātrā veidā. Klienti, kas iepriekš pieteikušies "Latvijas Pasta" e-aicinājumu saņemšanai un komunikācijai norādījuši savu mobilā tālruņa numuru, saņems īsziņas ar katrā no tām ietvertu unikālu, individualizētu saiti datu atjaunošanai. Īsziņas tiks sūtītas no konta ar autorizētu "Latvijas Pasta" lietotājvārdu Pasts.lv. Ja gadījumā adresātiem rodas šaubas par īsziņu patiesumu, aicinām to autentiskumu pārbaudīt, sazinoties ar "Latvijas Pasta" Klientu centru: 67008001, 27008001.

"Latvijas Pastam" ir būtiski, lai informācija klientiem par saņemtu sūtījumu tiktu nogādāta precīzi, ātri un ērti – visefektīvāk to izdarīt ir mobilo īsziņu veidā. Diemžēl klientu iepriekš sniegtā kontaktinformācija mēdz būt neprecīza, novecojusi un neatbilst aktuālajai situācijai. Tāpēc nākas piegādāt drukātus aicinājumus uz klienta pastkastīti, kas nav ne ērti, ne ilgtspējīgi un tērē gan klienta, gan "Latvijas Pasta" resursus.

Tāpēc no 2023. gada 26. jūnija "Latvijas Pasts" aicina klientus atjaunot savu kontaktinformāciju drošā un ātrā veidā. Minētajā laikposmā "Latvijas Pasts" nosūtīs mobilās īsziņas klientiem, kuri līdz šim pieteikušies e-aicinājumu saņemšanai un komunikācijai norādījuši savu mobilā tālruņa numuru. Īsziņas tiks sūtītas no "Latvijas Pasta" konta ar autorizētu lietotājvārdu Pasts.lv.

Katrā īsziņā būs ietverta unikāla un individualizēta saite, kas aizvedīs uz kontaktinformācijas atjaunošanas vietni. Īsziņas saņēmējiem tiks lūgts apstiprināt savu identitāti ar Smart-ID kvalificētu elektronisko parakstu. Atjaunojot informāciju, būtiski norādīt arī faktisko adresi, uz kuru tiek saņemti sūtījumi, lai gadījumos, kad sūtījuma datos iztrūkst mobilā tālruņa numura, atbilstošo saņēmēju būtu iespējams identificēt pēc vārda/uzvārda, norādītās sūtījumu saņemšanas adreses un datubāzē iekļautā mobilā tālruņa numura.

Smart-ID ir bezmaksas mobilā lietotne, ar kuru var ērti un vienkārši parakstīt dokumentus. Lai izmantotu Smart-ID, nepieciešams viedtālrunis, mobilais internets vai bezvadu interneta pieslēgums un konta līmenis, kas atbilst kvalificētajam elektroniskajam parakstam (QES).

Ja klientam nav pieejams Smart-ID kvalificēts elektroniskais paraksts, savu kontaktinformāciju var atjaunot arī tuvākajā pasta nodaļā, uzrādot pasi vai ID karti. Pasta nodaļās var pieteikties arī e-aicinājumu saņemšanai.

Savukārt klienti, kas vēl nav pieteikušies e-aicinājumu saņemšanai, bet kam ir pieejams Smart-ID kvalificēts elektroniskais paraksts, e-aicinājumu saņemšanai var pieteikties arī elektroniski "Latvijas Pasta" vietnē www.manspasts.lv/lv/e-aicinajumi.

Rodoties šaubām par saņemto īsziņu autentiskumu, aicinām to pārbaudīt, sazinoties ar "Latvijas Pasta" Klientu centru: 67008001, 27008001, info@pasts.lv vai rakstot sociālo mediju profilos.

Klienti, kam nepieciešams veikt labojumus norādītajā kontaktinformācijā, piemēram, mainīt adresi vai tālruņa numuru, to var izdarīt:

- "Latvijas Pasta" vietnē www.manspasts.lv/lv/e-aicinajumi, autentificējoties ar Smart-ID kvalificētu elektronisko parakstu vai
- jebkurā pasta nodaļā, uzrādot pasi vai ID karti.

Klientu būtiskākās priekšrocības, saņemot e-aicinājumus mobilo īsziņu veidā, ir šādas:

- īsziņa tiek piegādāta ātrāk nekā drukātais aicinājums;
- saņemot īsziņu, iespējams ieplānot pasta nodaļas apmeklējumu dienas maršrutā, nepārbaudot pastkastīti;
- saņemot īsziņu, sūtījumu var ērti pārvirzīt uz vēlamo izņemšanas vietu, piemēram, uz pakomātu, "Circle K" degvielas uzpildes staciju vai ar kurjera piegādi mājās;
- aicinājumu saņem konkrētais adresāts, nevis kāds cits mājsaimniecības loceklis;
- aicinājums nepazūd, ja pastkastīte nav slēdzama vai ir citādi bojāta, vai izņemot citus materiālus no pastkastītes;
- tiek taupīti dabas, laika patēriņa un cilvēku darba resursi.

Iegūtie dati tiks izmantoti tikai un vienīgi e-aicinājumu sagatavošanai. Klientu personas datu apstrāde notiks atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, "Latvijas Pasta" iekšējai politikai, vadlīnijām un kārtībai.

Informācija pieejama arī "Latvijas Pasta" mājaslapā https://pasts.lv/lv/privatpersonam/sanemsana/ierakstiti-un-apdrosinati-pasta-sutijumi/#e-aicinajumi).

Vineta Anna Sarkane, vecākā sabiedrisko attiecību projektu vadītāja

Tiesībsargam nepieciešama jūsu iesaiste

Tiesībsargs ir saņēmis signālus, ka Latvijas izglītības iestādes – skolas un bērnudārzi – sāk atgriezties pie vecās prakses un atkal vecākiem izsniedz sarakstus ar lietām, kas ir jāpērk bērna mācību vajadzībām.

Lai noskaidrotu, cik izplatīta ir šāda prakse un kādas lietas vecākiem ir jāpērk, tiesībsargs aicina iedzīvotājus informēt Tiesībsarga biroju.

Šoreiz informācija tiek vākta par pašvaldības dibinātām skolām un bērnudārziem, bet par privātām mācību iestādēm ne.

Lūdzam informāciju sūtīt ne tikai par nākamo mācību gadu, bet arī par tikko aizvadīto.

Tiesībsargs aicina informāciju iesniegt elektroniski, aizpildot izpētes formu, līdz 19. jūlijam. Izpētes forma pieejama: https://ej.uz/MacibuPiederumi.

Edgars Lākutis, Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja Komunikācijas un starptautiskās sadarbības nodaļas vadītāja vietnieks

AVĪZE JAUTĀ

Vai sekosiet līdzi dziesmu un deju svētku norisei?

Kristīne Ganiņa, Bērnu un jauniešu centra "Mice" direktore:
- Būšu kopā ar Valkas novada delegāciju. Tā pieņemts, ka pieaugušo svētkos palīdzu novada pašvaldības kultūras dzīves organizatorei Līgai Lānei, bet skolēnu dziesmu svētkos viņa palīdz man. Tā būs jauna pieredze, jo 2025. gadā notiks skolēnu dziesmu svētki. Man būs iespēja Daugavas stadionā noskatīties deju lieluzvedumu un Tautas lietišķās mākslas izstādi.

Silvija Dorša, pensionāre:
- Protams, ka sekošu, bet tikai televizorā. Kur tad pensionārs citur var sekot līdzi? Pieaugušo dziesmu svētkos neesmu piedalījusies, bet vairākus gadus esmu organizējusi Valkas novada skolēnu kolektīvu piedalīšanos skolēnu dziesmu un deju svētkos. Šie svētki sagādā neaizmirstamas sajūtas.

Baiba Karpova, Turnas tautas nama vadītāja:
- Svētku norisēm sekošu līdzi televizorā. Man patīk gan koru dziedāšana, gan dejošana. Pati dejoju, un mūsu deju kolektīvam ir kur tiekties, jo to Turnā nodibinājām vien šogad.

Valkas un Smiltenes novadu laikraksts

Ziemeļlatvija

Iznāk otrdienās, piektdienās.

Izdevējs –
SIA "Laikraksts Ziemeļlatvija"
Reģistrācijas apliecības
nr. 44103091926
Indekss – 3043
Iznāk kopš 1925. gada 13. jūnija

Galvenā redaktore – Ingūna Johansone, tālr. 28381605,
e-pasts: inguna.johansone@ziemellatvija.lv
Korespondenti:
Sandra Pētersone, tālr. 26347077
Inga Karpova, tālr. 29119375
Ilze Fedotova, tālr. 26386852
Abonēšana – tālrunis 64781276,
e-pasts: abone@ziemellatvija.lv

Redakcijas adrese – Rīgas iela 25,
Valka, LV-4701
Reklāma – tālr. 29752579,
e-pasts: reklama@ziemellatvija.lv
Portāla redaktors –
Oskars Hofmanis, tālr. 28009594,
e-pasts: portals@ziemellatvija.lv

Iespiests SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusala", Mūkusalas iela 15A, Rīga.
Par skaitļu un faktu, kā arī sludinājuma tekstu pareizību atbild autors. Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Uzņēmējdarbības ideju konkursā atbalstītas astoņas biznesa idejas

Smiltenes novada pašvaldības dome 28. jūnija sēdē apstiprināja uzņēmējdarbības konkursa "Esi uzņēmējs Smiltenes novadā!" rezultātus. Šogad atbalstu saņems astoņas biznesa idejas jaunu produktu, pakalpojumu vai darba vietu izveidei Smiltenes novadā.

Kā ziņo pašvaldībā, konkursam tika iesniegti 23 projektu pieteikumi par kopējo summu 84 689 eiro.

Konkurence bija spraiga

Pieprasītais līdzfinansējums vairāk nekā trīs reizes pārsniedza pieejamo, līdz ar to pretendentiem nācās sacensties sīvā konkursā. Iesniegtās idejas izskatīja vērtēšanas komisija septiņu cilvēku sastāvā, starp viņiem bija pārstāvji no Smiltenes novada pašvaldības, novada domes, finanšu institūcijas "Altum", Valmieras biznesa inkubatora un novada uzņēmēju vides.

Arī šogad konkurss norisinājās trīs kārtās, kur pirmajā un otrajā kārtā projekta pieteikumi tika vērtēti pēc administratīviem, finanšu un kvalitātes kritērijiem, bet trešajā kārtā pretendenti prezentēja savas biznesa idejas vērtēšanas komisijai. Proti, no 23 saņemtajiem pieteikumiem administratīvajiem kritērijiem atbilda 21 projekts, savukārt uz pēdējo vērtēšanas kārtu – iespēju prezentēt savu ideju – tika aicināti 16 ideju autori. Pašvaldībā norāda, ka šogad tika saņemti daudz projektu pieteikumu jau no iepriekšējos gados finansējumu saņēmušu ideju autoriem, tas liek secināt, ka projekta pieteikuma forma un īstenošana ir salīdzinoši vienkārša.

Atbalstu saņems dažādās uzņēmējdarbības jomās

Līdz ar to, ka labu ideju skaits pārsniedza pieejamo finansējumu, izvērtējot pieteikumus, konkursa komisija pieņēma lēmumu pilnā apmērā atbalstīt trīs projektus, bet ar daļēju finansējumu atbalstīt piecus projektus:

"Inventāra iegāde ABA terapijai", kuru iesniegusi Inga Švēde, piešķirts 3000 EUR finansējums, projekta mērķis – nodrošināt ABA terapijas pakalpojumu novada iedzīvotājiem;

"Mobila angāra (tents) iegāde velo amfībijas BeTRITON nomas punkta ierīkošanai un noliktavas vajadzībām", kuru iesniedzis SIA "BeTRITON", piešķirts 2990 EUR finansējums. Projekta mērķis – nodrošināt unikālu pieredzi cilvēkiem gan no Latvijas, gan ārvalstīm – elektro velo amfībijas nomu;

"TWO TALES preces mājdzīvniekiem" – noderīgu, daudzreiz lietojamu tērpu izgatavošana mājdzīvniekiem, kuri atkopjas no traumām vai citiem veselības traucējumiem. Projektu iesniedza Evita Graudiņa, un tam piešķirts līdzfinansējums 2500 EUR apmērā;

"Dzīvžogu un mākslīgo koku formu veidošana, izmantojot elektriskās un ar akumulatoru darbināmās dzīvžoga šķēres un trīskāju trepes", kuru iesniedza uzņēmums SIA "Tree 3000". Projektam, kura mērķis ir iegādāties aprīkojumu dažādu apstādījumu formu veidošanai, piešķirts līdzfinansējums 2500 EUR apmērā;

"Grupu fitnesa nodarbības: "BodyPump" un "Funkcionālais treniņš+mobilitāte"", tā mērķis ir iegādāties aprīkojumu enerģiskiem un mūsdienīgiem fitnesa treniņiem. Iesniedzēja – Ilze Lāce, kurai līdzfinansējumā piešķirti 2500 EUR;

"Medicīniski vērtīgu un gurmānu sēņu audzēšana", kuram piešķirti 2289,32 EUR. Projektu iesniedza Dāgs Rūdis Bareika, un tā mērķis ir attīstīt dažādu vērtīgu sēņu audzēšanas pakalpojumu gan patēriņam ēdināšanas biznesā, gan medicīnā;

"Manikīra un pedikīra pakalpojumi Raunā", kura mērķis ir piedāvāt Raunas iedzīvotājiem attiecīgo pakalpojumu, piešķirts līdzfinansējums 1279,37 EUR. Projektu iesniedza Jana Vītola;

"VIKERII grafiskā dizaina un radošo darbnīcu studija", kuru iesniedza Kristiāna Līdaka, saņems līdzfinansējumu 941,31 EUR. Projekta mērķis – piedāvāt grafiskā dizaina pakalpojumu.

Atbalsta saņēmēju vērtējums

Šādā pašvaldības ideju konkursā Inga Švēde startē pirmoreiz. "Jāsāk ar to, ka šobrīd apgūstu ABA terapijas speciālista prasmes, bet jau esmu nokārtojusi visus nepieciešamos pārbaudījumus, lai supervizora uzraudzībā uzsāktu praktizēt pati savā privātpraksē. Ideja par silto graudu terapiju un iespējām iekļaut to kā papildu attīstošas nodarbības bērniem. Šāda veida ideju internetā ir ieraudzījuši un ieteikuši mani vērīgie kolēģi, kuri uzrunāja mani, lai paskatos. Es paskatījos un sapratu, ka šī ideja ir ļoti laba. Silto graudu terapija mazina trauksmi, bailes, sasprindzinājumu, uzlabojas miegs, runas un adaptēšanās spējas bērniem," stāsta I. Švēde un min, ka projekta īstenošana paredzēta augustā, septembrī, oktobrī. Viņa uzsver: "Esmu ļoti priecīga par rezultātu. Tas apliecina, ka šāda veida atbalsts bērniem Smiltenes novadā ir jauninājums, kas arī tika minēts kā viens no projektu vērtēšanas kritērijiem."

Konkursa rezultāti iepriecina arī Janu Vītolu no Raunas. "Vēl īsti nespēju noticēt, ka tiešām to paveicu. Bijusī priekšniece, kurai mācību nolūkos biju veikusi manikīru, atsūtīja bildi ar rakstu no avīzes. Klāt pierakstījusi – "pamēģini". Aprunājos ar ģimeni un draugiem, viņi mani mudināja, ka īsti jau nav ko zaudēt, lai mēģinu. Ņemot vērā, ka dzīves laikā mans vislielākais sasniegums un mans lielākais lepnums ir mana ģimene, mani bērni, pēdējā gada laikā esmu pakāpusies pa karjeras kāpnēm, ieguvu autovadītāja apliecību, drīz pēc tam sāku mācīties par manikīra un pedikīra meistaru. Kamēr biju tādā kā burbulī, neko īsti pat nepaguvu apdomāt, kad jau devos uz Raunas pagasta pārvaldi pie Initas Dzenītes, kura man deva padomus un palīdzēja dažādos jautājumos. Iesniedzu pieteikumu un īsti pat neticēju, ka izdosies, jo apzinos, ka ir daudz cilvēku un katram ir savas idejas, cita par citu labāka," savā stāstā dalās J. Vītola.

Viņa bijusi pārsteigta jau tajā brīdī, kad saņēmusi pirmo zvanu, kurā paziņots, ka viņas ideja ir tikusi tālāk. "Mani aicināja prezentēt savu ideju klātienē. Viss pagāja kā pa mākoņiem. Nespēju aptvert, bet jau pēc pāris nedēļām saņēmu zvanu, ka līdzfinansējums piešķirts. Esmu pārsteigta un ļoti priecīga. Projekts man nozīmē ļoti daudz. Manikīra un pedikīra profesija, kā jau teju visas profesijas, prasa ļoti lielas finanses. Telpas atbilstoša iekārtošana, iekārtas un materiālu iegāde – tas viss prasa lielas finanses. Projektu plānoju īstenot līdz septembrim, lai jau septembrī varētu pieņemt klientus skaistās un labiekārtotās telpās Raunas centrā," pamato J. Vītola.

Attīstot uzņēmējdarbību, arī Kristiānai Līdakai šis atbalsts nozīmē iespēju pacelt savu pakalpojumu jaunā līmenī, nodrošināt labāku kvalitāti un darboties plašākā mērogā. "Uzskatu, ka ir jāizmanto iespēja piesaistīt šādu atbalstu, lai procesi notiktu ātrāk, nekā pašam krājot. Kā arī atbalsta saņemšana nozīmē, ka ne tikai es ticu savai idejai, bet arī komisija redz manā pakalpojumā vērtību, kas iedod papildu motivācijas devu turpināt darboties. Esmu ļoti priecīga par šādu panākumu, lai arī saņēmu daļēju atbalstu, bet uzskatu, ka tas arī ir ļoti labi. Komisija arī iedeva pāris labu padomu, tas vien ir zelta vērtē," pauž K. Līdaka, kuras projekta īstenošana plānota jau tuvākajā laikā, jo finansējums piešķirts ikdienā nepieciešamam aprīkojumam.

Smiltenes novada pašvaldība izsaka lielu pateicību visiem konkursa pretendentiem, kuri iesniedza savas projekta idejas. Paldies izskan arī konkursa komisijai par ieguldīto laiku un darbu pieteikumu vērtēšanā.

Tikmēr iedzīvotāji, kuriem ir iecere vai ideja uzņēmējdarbības uzsākšanai, tiek aicināti sekot līdzi pašvaldības informācijai, lai laikus sagatavotu un iesniegtu pieteikumu nākamā gada uzņēmējdarbības ideju konkursam.

— Ilze Fedotova

Lasīs un vērtēs grāmatas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā"

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centrs jau 23. reizi izsludinājis lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" jauno grāmatu kolekciju.

Kā informē Smiltenes novada bibliotēkas vadītāja Inta Mežule, Smiltenes novadā kolekciju komplektē Smiltenes bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa, Apes, Bilskas, Blomes, Drustu, Gaujienas, Palsmanes, Raunas, Trapenes un Variņu bibliotēkas. Šajās bibliotēkās interesenti arī aicināti pieteikties dalībai programmā.

Lieli un mazi lasītāji to varēs vērtēt visu gadu un par, viņuprāt, labāko grāmatu dot savu atsauksmi, lai nākamā gada martā Lielajos lasīšanas svētkos varētu paziņot balsojuma rezultātus.

Katrā vecumgrupā ir jāvērtē piecas grāmatas, bet Vecāku žūrijas kolekcijā – četras, papildus atļaujot izvēlēties jebkuru grāmatu no pārējās kolekcijas, lai arī pieaugušie iedziļinātos bērnu un jauniešu literatūrā. Šogad iekļauto grāmatu klāsts ir bagāts gan ar mūsdienām aktuālu tematiku, kas ļauj ielūkoties pagātnē, gan aizrauj ar pasakainu fantāzijas lidojumu. Kolekcijā var lasīt dzeju, aplūkot un izpētīt komiksus, skaitīt skaitāmpantus, izvēlēties un vienā naktī izlasīt romānu, lēnām baudīt stāstu krājumus un priecāties par lielisko ilustratoru devumu.

Ne tikai jaunieši un bērni tiek aicināti piedalīties "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 2023", bet arī vecāki. Vecāku uzdevums – rādīt priekšzīmi, ceļot grāmatā, apspriest izlasīto ar bērniem. Nāc kopā ar bērniem uz bibliotēku un izvēlies sev piemērotas grāmatas!" norāda I. Mežule un atgādina, ka motivācijai lasīt grāmatas var kalpot arī tas, ka, izlasot piecas grāmatas, var tikt pie jaukām balvām. Turklāt šobrīd ir vasaras brīvlaiks, tāpēc grāmata var kļūt par ikviena sabiedroto, aizpildot laiku lietderīgi, kad aiz loga staigā lietus mākoņi. Galu galā grāmata ir satikšanās vieta, kur ceļot un aizmirsties, nokļūt pilīs, mežā, purvā, Holivudā vai arī iekļūt notikumos īstā detektīvā vai pārdzīvot līdz skudriņām kādam mīlestības stāstam. Jaunās sezonas žūriju grāmatu klāsts patiesi ir bagātīgs, atliek vien sameklēt tuvāko bibliotēku un paņemt sev saistošo grāmatu.

Starp citu, bibliotekāres norāda, ka dažas šīs kolekcijas grāmatas bibliotēkās jau izķertas.

Lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023" grāmatu kolekcijas iegādi un norišu īstenošanu atbalsta LR Kultūras ministrija.

Iepriekšējā gadā šajā programmā iesaistījās 852 bibliotēkas, kuras rosināja lasīt jaunāko literatūru un sniegt par to vērtējumu. Savas domas pauda vairāk nekā 20 tūkstoši lasītāju no Latvijas skolām un bibliotēkām, kā arī no 67 latviešu diasporas centriem visā pasaulē.

— Ilze Fedotova

Šķēpmetēja Mūze izcīna trešo vietu Dimanta līgas posmā

Latvijas šķēpmetēja, smilteniete Līna Mūze piektdien Lozannā Dimanta līgas posmā, sasniedzot savu sezonas labāko rezultātu, ieņēma trešo vietu, bet Patriks Gailums ierindojās astotajā pozīcijā.

Mūze sasniedza labāko rezultātu vien ceturtajā mēģinājumā, kad raidīja šķēpu 62,58 metrus tālu.

Pirmajā mēģinājumā latvietes šķēps lidoja 56,50 metrus, bet otrajā un trešajā mēģinājumā – 60,59 un 56,41 metru. Piektajā mēģinājumā viņas raidītais šķēps sasniedza 57,49 metru atzīmi, kamēr Mūzes pēdējais mēģinājums netika ieskaitīts.

Uzvaru izcīnīja Austrālijas šķēpmetēja Makenzija Litla, kurai izdevās mest šķēpu 65,70 metrus tālu un labot savu personīgo rekordu. Otrajā vietā ierindojās Japānas pārstāve Haruka Kitaguči ar 63,34 metrus tālu metienu.

— Ilze Fedotova

Valkas novada pašvaldības jaunā vadība spītīg ievērot vienošanos un iestādes vadītājai izmak

Lai gan jau 25. maija Valkas novada pašvaldības domes sēdē, deviņiem deputātiem atklāti balsojot par, tika pieņemts lēmums par Jāņa Cimzes Valkas mūzikas skolas direktores Līgas Veinbergas atbrīvošanu no amata, joprojām pašvaldībā ap šo lietu nerimstas kaislības. Jāpiebilst, ka jaunā pašvaldības vadība pirms lēmuma pieņemšanas neuzklausīja L. Veinbergas aiziešanas iemeslus, kā arī neuzaicināja uz šo maija sēdi.

Opozicionāri Vents Armands Krauklis un Unda Ozoliņa jaunajai Valkas novada pašvaldības vadībai pārmet nevienlīdzīgo attieksmi pret darbiniekiem un nevēlēšanos ievērot pašvaldības Darba koplīgumu.

FOTO: INGA KARPOVA

Daudzi šo valdošās koalīcijas, kurai pieslējušies arī trīs neatkarīgie deputāti, tautā saukti par zelta puisēniem – Gita Avote, Jānis Anže un Vilmārs Vesingi –, lēmumu saista ar atbildes gājienu par L. Veinbergas uzdrošināšanos publiski aizstāvēt Ventu Armandu Kraukli par viņa došanos komandējumā sava atvaļinājuma laikā uz Gruziju. Šo V. A. Kraukļa sperto soli toreizējā opozīcija minēja kā galveno iemeslu jeb pēdējo punktu uz i viņa atstādināšanai no priekšsēdētāja amata.

Jaunajai novada pašvaldības vadībai gadījumā, ja netiks rasts risinājums, visticamāk, jārēķinās, ka sekos L. Veinbergas ierosinātā tiesvedība par Darba likuma neievērošanu un vienošanās starp toreizējo novada pašvaldības vadītāju Ventu Armandu Kraukli ignorēšanu un Valkas novada Darba koplīguma neievērošanu. Par to viņa pati darīja zināmu aizvadītajā ceturtdienā notikušajā domes sēdē, uz kuru bija uzaicināta.

Iepriekš trīs pašvaldības darbiniekiem kompensāciju izmaksā bez diskusijām

Veinbergas lietu, tiesa, gan tikai informatīvi, bez balsošanas, atkārtoti izskatīja 29. jūnijā notikušajā domes sēdē. Izskatīšanai to ierosināja domes priekšsēdētāja G. Avote, jo deputāts V. A. Krauklis pašvaldībā 19. jūnijā iesniedza iesniegumu ar aicinājumu pārskatīt 25. maija sēdē pieņemto lēmumu par L. Veinbergas atbrīvošanu, preambulā atspoguļot pušu vienošanās faktu atbilstoši L. Veinbergas iesniegumam un spēkā esošajam Valkas novada Darba koplīgumam.

Savā iesniegumā V. A. Krauklis skaidro, ka joprojām pastāv uz to, ka 25. maija domes sēdē jautājums par L. Veinbergas atbrīvošanu netika skatīts pēc būtības tā, kā tas tika formulēts L. Veinbergas iesniegumā. Lēmuma preambulā paustais neatbilda iesniegumā lūgtajam. Proti, deputāti nolēma L. Veinbergu atbrīvot no amata ar 18. augustu, izmaksājot vien kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu. Savukārt aprīlī V. A. Krauklis vēl kā pašvaldības vadītājs vienojies ar L. Veinbergu par darba attiecību izbeigšanu uz pušu vienošanās pamata. Tam L. Veinberga piekritusi, balstoties uz spēkā esošo novada pašvaldības Darba koplīgumu. Tas nozīmē, ka pēc atbrīvošanas L. Veinberga saņemtu ne tikai atvaļinājuma kompensāciju, bet arī kompensāciju četru mēnešalgu apmērā.

"Iestāžu vadītājus amatā apstiprina un atbrīvo ar domes lēmumu. Vienojāmies, ka L. Veinberga pašvaldībā no savas puses iesniegs iesniegumu, kurā minēs, ka lūdz pārtraukt darba attiecības uz pušu vienošanās pamata. To viņa aprīlī arī izdarīja. Tāpēc izsaku neapmierinātību, ka lietas pašvaldībā pēc priekšsēdētāja maiņas tiek risinātas virspusēji, lēmumi pieņemti neprofesionāli un neiedziļinoties jautājuma būtībā," uzskata V. A. Krauklis. Viņš atgādina, ka pirms tam – martā – deputāti nobalsoja par muzeja vadītājas atbrīvošanu no amata uz pušu vienošanās pamata, izmaksājot ne vien atvaļinājuma kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu un atlaišanas pabalstu četru mēnešalgu apmērā saskaņā ar Darba koplīguma 4.12. punktu. Tāpat "Ziemeļlatvija" uzzināja, ka pirms tam arī diviem novada pašvaldības institūcijās strādājošajiem speciālistiem pēc aiziešanas pensijā izmaksāta šī kompensācija četru amata algu apmērā. Šī iemesla dēļ jaunajai opozīcijai ir pamats uzskatīt, ka līdzšinējā pašvaldības vadība dara visu iespējamo, lai meklētu iemeslus un apietu V. A. Kraukļa savstarpējo vienošanos tieši ar L. Veinbergu.

Jāņa Cimzes Valkas mūzikas skolas direktore Līga Veinberga vēl līdz 18. augustam esoša darba tiesiskajās attiecībās ar Valkas novada pašvaldību tai pārmet negodīgu attieksmi un ņirgāšanos.

Jaunā vadība nevēlas pārtraukt darba attiecības

Savukārt novada pašvaldības priekšsēdētāja vietnieks Viesturs Zariņš, skaidrojot 25. maija sēdes lēmumu, uzsvēra, ka novada pašvaldība nemaz nevēloties, lai L. Veinberga pamet mūzikas skolas direktores amatu. V. Zariņa teiktais neiztur kritiku, jo 25. maijā jau ir pieņemts domes lēmums par darba attiecību izbeigšanu ar Līgu Veinbergu un pašvaldība jau pirms kāda laika izsludinājusi konkursu uz mūzikas skolas direktora amatu, nosakot stabilu atalgojumu – 1323 eiro pirms nodokļu nomaksas. Pretendentu pieteikumi tiek gaidīti līdz šai ceturtdienai, 6. jūlijam (ieskaitot). Turklāt izskatās, ka līdzšinējā pašvaldības vadība vēlas piespiest L. Veinbergu turpināt darbu, taču viņa to nemaz nevēlas.

Opozīcija pārmet attieksmi pret darbiniekiem

Pēc garām diskusijām V. A. Krauklis klātesošajiem deputātiem ierosināja: "Ir jāsagatavo domes lēmuma projekts, kas atceļ 25. maija domes sēdes lēmumu. Tad tiek pieņemts jauns lēmums par L. Veinbergas atbrīvošanu uz vienošanās pamata, izmaksājot šo kompensāciju. Attiecīgi, kā tas parasti notiek, un visa šī situācija ir atrisināta. Deputāti par jebkuru jautājumu vai jau pieņemto lēmumu var balsot, ja vien ir vēlme to darīt. Ja ne, tad jums ir skaidri jāpasaka, ka pašreiz valdošā koalīcija izvēlas faktiski gaidīt tiesvedību. Tā noteikti būs. Nav jābūt juristam, lai saprastu, ka beigu beigās domei būs jāatceļ 25. maija sēdes lēmums un jāizmaksā kompensācija. Tikai tas notiks ar laika nobīdi."

Atbildot uz V. A. Kraukļa repliku, V. Zariņš norāda: "Ja mēs šajā brīdī pieņemam lēmumu par kompensācijas izmaksāšanu četru amata algu apmērā uz vienošanās pamata, tad tas tieši dos zaļo gaismu pilnīgi visiem pašvaldības darbiniekiem iesniegt šādu iesniegumu. Uz to pamata mums būs automātiski jāsāk maksāt visiem šīs kompensācijas. Ne jau žēl būtu maksāt un mēs to negribētu darīt, bet mēs veicinām to, ka pašvaldībai būs problēmas ar darbaspēku. Pietiekami daudz izmantos šādu iespēju."

Komentējot V. Zariņa teikto, opozīcijas deputāte Unda Ozoliņa norādīja: "Tieši pašreizējās novada pašvaldības vadības attieksme rada problēmas. Tā demonstrē attieksmi pret pašvaldības darbiniekiem." Arī V. A. Krauklis nepiekrīt V. Zariņa teiktajam, norādot: "Šī nav situācija, kurā Līga Veinberga pati izdomāja, ka viņa tagad uzraksta iesniegumu ar lūgumu atbrīvot no amata. Tā bija vienošanās. Absolūti loģiskā secībā – februārī mums bija saruna bez spiediena, bet ar mērķi, ka mūzikas skolā ir jābūt paaudžu maiņai. Diemžēl mēs mūzikas skolā jau vienreiz nokavējām šo paaudžu

i atsakās ksāt kompensāciju

maiņu. Man ar Līgu saruna bija ļoti draudzīga. Aicināju viņu vēl visu labi apdomāt. Viņa padomāja, un radās šis iesniegums uz abu pušu vienošanās pamata. Nebija tā, ka Līga sēdēja mājās un vienā brīdī izdomāja, ka ies prom no darba. Kurš tajā brīdī varēja zināt, ka notiks izmaiņas pašvaldības vadībā un tas krasi mainīs šo vienošanos un attieksmi. To nezināju ne es, ne Līga. Mainoties situācijai, tā nedrīkst būt, ka cieš cienījama iestādes vadītāja. Piedevām trīs citi – viena iestādes vadītāja un divi darbinieki – ir saņēmuši šo kompensāciju. Taču padomājiet ar galvu!"

Pārmet nevēlēšanos runāt ar cilvēkiem

Domes sēdē deputāti uzklausīja arī L. Veinbergas viedokli. Viņa atzina: "Iepriekšējais novada pašvaldības priekšsēdētājs Vents Armands Krauklis mani aicināja uz sarunu. Tā bija ilga, jo runājām par skolas attīstības jautājumiem. Mēs nopietni spriedām par šo lietu. Abi nonācām pie secinājuma, ka skolai ir vajadzīga paaudžu maiņa. Proti, skolā ir nepieciešams cilvēks, kas varētu strādāt skolas digitalizācijas un tehnoloģiju jomā vēl augstākā pakāpē. Es tam piekritu, bet man bija šis pārdomu periods – no februāra līdz aprīlim. Patiešām šis impulss nāca no novada priekšsēdētāja puses, tāpēc arī savā iesniegumā skaidri un saprotami ir noformulēts šis termiņš – vienošanās. Saprotu, ka šī kļūda, tā es to nosaucu, ir sākusies tajā brīdī, kad domes lēmuma preambulā ir notikušas izmaiņas. Šī preambula ir interpretēta citādāk. Līdz ar to, ka notikusi šī interpretācija, ir zudusi iesnieguma jēga. Pašlaik mēs savstarpēji mētājam šīs bumbiņas – ir vienošanās vai es esmu rakstījusi atlūgumu. Uzsveru – rakstīju iesniegumu uz abpusējas vienošanās pamata. Ja ir abpusēja vienošanās, tad tiešām nesaprotu, kāpēc šis lēmums netika sagatavots jau uz maija sēdi. Tas nebija mans pienākums šo jautājumu virzīt tālāk. Taču tiešām biju pārsteigta, ka uz 25. maija sēdi netiku uzaicināta. Saprotu, ja reiz esmu rakstījusi vienošanos, tad izpilddirektors tālāk novīzēja manu iesniegumu. Gaidīju, ka mani jaunā vadība uzaicinās uz vienošanos. To nesagaidīju, bet saņēmu domes lēmumu, kas mani patiešām pārsteidza. Tur bija pilnīgas izmaiņas un viss ne tā, kā biju rakstījusi. Rakstīju pašvaldībai otru iesniegumu. Atbilde, kuru saņēmu uz otru iesniegumu, bija nevis uz manu iesniegumu, bet gan domes lēmuma attaisnošana ar virkni piesauktiem Darba likuma punktiem, bet bija aizmirsts pašu pieņemtais novada pašvaldības Darba koplīgums. Jūs visi deputāti esam pieņēmuši šo Darba koplīgumu šī gada janvārī, bet maijā jūs to nepildāt. Te esmu kā vijolnieks, kas saprot, ka neiet nekas kopā, kas attiecas uz manu iesniegumu un domes atbildi. Domāju, ka mans advokāts atradīs vēl daudz lielākas nesakritības. Es saprotu, ka ir notikusi kļūda un tās pamatā ir komunikācijas trūkums. Ja es būtu uzaicināta uz maija sēdi, būtu sniegusi skaidrojumus un tad, iespējams, nebūtu radusies šī situācija. Novada pašvaldības priekšsēdētāja zvanīja un piedāvāja iespēju turpināt darbu, bet jūs paši manu pozitīvo atbildi esat nocirtuši. Atbilde, kuru es saņēmu 5. jūnijā, ir uz divām lapaspusēm. Te ir rakstīts: "Iesniedzēja var lūgt Valkas novada pašvaldības domei atcelt domes 25. maija lēmumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu. Pozitīva lēmuma pieņemšanas gadījumā var turpināt darba tiesiskās attiecības ar Valkas novada pašvaldību." Tātad man vēl būtu pazemīgi jālūdz un jāgaida, vai pašvaldība sniegs pozitīvu atbildi. Vai jūs ņirgājaties par mani vai vienkārši ar mani spēlējaties? Jūs esat deputāti, un jums ir dots mandāts lemt par dažādām nozīmīgām novada darbībām. Mans jautājums ir vienkāršs, tur nav nekā sarežģīta. Taču, ja ir šāda attieksme, tas pierāda, ka ar cilvēkiem jūs negrasāties runāt. Taču mēs esam jums uzticējušies. Ne jau man tā nauda interesē, bet tas princips, ka Darba koplīgums netiek ievērots, arī Darba likums netiek ievērots, kā arī pašos pamatos ļoti mērķtiecīgi mans iesniegums ir pārveidots. Nav godīgi."

— Inga Karpova

UZZIŅAS

Valkas novada deputātu 25. maija domes sēdes balsojums par J. Cimzes Valkas mūzikas skolas direktores Līgas Veinbergas atbrīvošanu no amata, noraidot Venta Armanda Kraukļa priekšlikumu par kompensācijas četru amata algu apmērā izmaksāšanu, kā to paredz Valkas novada Darba koplīgums:

- **par – Gita Avote, Viesturs Zariņš, Vilmārs Vesingi, Jānis Anže, Kristaps Sula, Dace Bašķe, Guntis Albergs, Juris Žurovičs un Agnis Birkavs;**
- **pret – Vents Armands Krauklis, Aigars Roga un Agris Krastiņš;**
- **atturas – Sandra Pilskalne.**

Sēdē nepiedalījās Andris Dainis un Unda Ozoliņa, jo ir aizņemti pamatdarbā.

Avots: www.valka.lv

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu līdzfinansē "Mediju atbalsta fonds" no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild "Ziemeļlatvija".

Valkas pagastā lācis izposta vairākus bišu stropus

"Vilki ir meža sanitāri – iznīcina vājāko, bet ko lāči dara labu Latvijas dabai?" telefona sarunā neizpratnē jautā kāda seniore no Valkas, kurai lauku īpašumā Valkas pagasta Pedelē lācis izpostījis četrus bišu stropus.

Ķepaiņa posta darbi atklāti 26. jūnijā. Lauku māju saimnieki ikdienā savā īpašumā nedzīvo, tāpēc pašu ķepaini nav sastapuši, vien konstatējuši viņa nodarījumu. Seniore aicina cilvēkus būt uzmanīgiem, īpaši laikā, kad mežos parādīsies ogas un sēnes. Sieviete par notikušo informējusi arī Valsts policiju, bet "krimināllietu jau lācim neviens neierosinās".

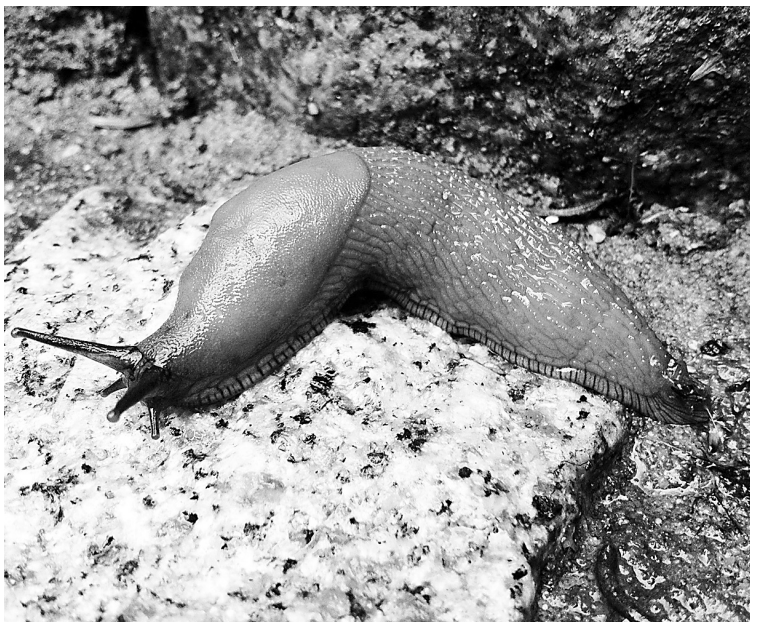
Lauku īpašums, kuru apciemojis medus mīlis, atrodas vien četrus kilometrus no Igaunijas robežas. Seniore pieļauj, ka lācis Latvijas teritoriju apciemojis no kaimiņvalsts.

"Ziemeļlatvija" vairākkārt uzklausījusi aculiecinieku stāstījumus par satikšanos ar šiem meža zvēriem. Šopavasar lācis manīts uz ceļa Valka–Smiltene, pērn tas apciemoja vairākas lauku sētas Vijciema pusē.

— Inga Karpova

Aktīvi informē un interesējas par invazīvajiem augiem un dzīvniekiem

Dabas aizsardzības pārvalde vēsta, ka pēdējā mēneša laikā būtiski pieaugusi cilvēku interese par Dabas aizsardzības pārvaldes (pārvalde) interneta vietni www.invazivs.lv, kurā ir apkopota informācija par Latvijā sastopamajām bīstamajām invazīvajām augu un dzīvnieku sugām un to ierobežošanu, kā arī ir iespēja par invazīvajām sugām, kuras novērotas mums apkārt, ziņot ekspertiem.

Spānijas kailgliemezis. FOTO: NTZ.LV

"Mūsdienīga dabas aizsardzība balstās zinātnē un sadarbībā – ikviena praktiskā iesaistē. Paldies cilvēkiem par aktivitāti, gan interesējoties par invazīvajām sugām, gan dodot savu artavu to ierobežošanā un ziņojot par atrašanās vietām," saka pārvaldes ģenerāldirektora pienākumu izpildītājs Andris Širovs.

Pēdējā mēneša laikā, kamēr norisinājās pārvaldes projekta "LatViaNature" kampaņa "Ķeram svešos Latvijas dabā!", sešas reizes palielinājies no iedzīvotājiem saņemto ziņojumu skaits par dabā novērotajām invazīvajām sugām. Ja pērn mēnesī invazīvo sugu pārvaldnieka vietnē www.invazivs.lv vidēji tika saņemti 79 ziņojumi, tad aizvadītā mēneša laikā – 463 ziņojumi. No invazīvajiem augiem visvairāk cilvēki ziņojuši par Kanādas zeltslotiņas, ošlapu kļavas un Sosnovska latvāņa izplatīšanās vietām, no invazīvajiem dzīvniekiem – par Spānijas kailgliemezi, Amerikas ūdeli un jenotsuni.

Anda Zakenfelde, Dabas aizsardzības pārvaldes "LIFE-IP LatViaNature" Komunikācijas vadītāja, informē, ka arī kopumā šogad iedzīvotāju aktivitāte, ziņojot par invazīvajām sugām, ir palielinājusies. 2023. gadā saņemti jau 2130 ziņojumi, kas vairāk nekā divas reizes pārsniedz pērn visa gada laikā kopumā saņemto ziņojumu skaitu.

Savukārt par to, ka pieaugusi iedzīvotāju interese uzzināt vairāk par Latvijas dabai bīstamajām sugām, liecina vietnes www.invazivs.lv apmeklējumu skaita pieaugums, kas pārsniedz 4,5 tūkstošus. Tas ir 45 reizes vairāk nekā vidēji vienā mēnesī aizvadītajā gadā un liecina, ka cilvēki meklē nepieciešamo informāciju par augiem un dzīvniekiem, kurus sastop dabā vai kas rada apdraudējumu viņu dārzam.

"Kā ziņots, laika periodā no 19. maija līdz 19. jūnijam pārvaldes projekts "LatViaNature" īstenoja kampaņu "Ķeram svešos Latvijas dabā!". Kampaņas mērķis bija veicināt cilvēku izpratni par bīstamajām invazīvajām sugām, to radītajiem draudiem Latvijas dabai un informēt par nepieciešamību ziņot par šo sugu novērojumiem dabā vietnē www.invazivs.lv.

Kampaņas laikā uzmanība tika pievērsta ne tikai latvānim, Spānijas kailgliemezim vai lupīnai, par ko lielākoties sabiedrība ir labi informēta un atpazīst tās kā invazīvas sugas, bet vienlaikus parādīt, ka virkne augu, par kuru apdraudējumu mūsu dabai neaizdomājamies, arī ir invazīvas sugas: Kanādas zeltslotiņa, puķu sprigane, krokainā roze, vārpainā korinte un ošlapu kļava. Tām visām ir zinātniski pierādīta negatīva ietekme uz dabas daudzveidību," vēsta A. Zakenfelde.

Pārvaldes projekts "LIFE-IP LatViaNature" aicina cilvēkus arī turpmāk iepazīties ar informāciju par invazīvajām sugām un to ierobežošanu, kā arī ziņot par šo sugu novērojumiem dabā – tas ļauj agrīni atklāt un apzināt invazīvo sugu izplatību un plānot ierobežošanas pasākumus.

Iesniegt ziņojumus var pārvaldes interneta vietnē www.invazivs.lv, aizpildot īsu anketu, pievienojot invazīvās sugas fotogrāfiju un atzīmējot kartē atradnes vietu. Katru iesniegto ziņojumu pārbauda zinātnieki un dabas eksperti, kuri ikdienā strādā pārvaldē, Daugavpils Universitātē un Latvijas Hidroekoloģijas institūtā.

— Ingūna Johansone

XXVII Vispārējo latviešu dziesmu u

◆ **Valkas** novada 15 kolektīvi

ın XVII Deju svētku gājienā dižojas

◆ **Smiltenes** novada 25 kolektīvi

Pidžamās un naktskreklos – Smiltenē plaši apmeklēts "Mēnessērdzīgo pārgājiens"

Neparasts pārgājiens sestdien, 1. jūlijā, aizvadīts Smiltenē. Smiltenes Tūrisma informācijas centra aicinājumam – "Ja arī tu pilnmēness naktīs nevari aizmigt un tā vien šķiet, ka Mēness aicina doties naksnīgā pastaigā pa mežu vai tikai līdz ledusskapim, – pievienojies mēnessērdzīgo pārgājienam" – atsaukušies vairāk nekā simts dalībnieku, kuri cītīgi bija ievērojuši dreskodu un lielākā daļa uz pasākumu bija ieradušies ērtos naktstērpos – pidžamās, naktskreklos, halātos un istabas čībās.

"Mēnessērdzīgo pārgājiens" Smiltenē izvērtās par neparastu, aizraujošu piedzīvojumu plašam pulkam iedzīvotāju, kuri tā vietā, lai gulētu gultās, devās iepazīt naksnīgo Smilteni. FOTO: RŪTA BRAKOVSKA

Pulcēšanās pārgājienam notika Tepera ezera promenādē pulksten 23, un tālākais ceļš veda turp, kur ceļu apspīdēja mēnessgaisma. "Šādu pasākumu naktī rīkoju pirmo reizi, iepriekš visi pārgājieni norisinājās dienas laikā. Ideja radās uzreiz pēc pavasarī organizētā pārgājiena ģimenēm "Zvēru modināšana", pustumsā sēžot pie ugunskura un runājot par siltām, gaišām vasaras naktīm, kurās tā vien gribas palikt ārā vēl nedaudz ilgāk. Sākumā šķita, ka būs ļoti labi, ja pieteiksies vismaz 30 dalībnieki, 50 jau būtu daudz. Kā publicēju afišu un atvēru reģistrāciju, tā jau pirmajā dienā pieteicās vairāk nekā 30 cilvēku un sapratu, ka pasākums izvērtīsies apjomīgāks nekā sākotnēji plānots," atklāj Smiltenes Tūrisma informācijas centra tūrisma darba organizatore Rūta Brakovska.

Viņa pieļauj, ka patīkamie laikapstākļi noteikti bijis labvēlīgs faktors tam, ka pārgājiens tik apmeklēts. "Lai veiksmīgāk uzrīkotu šādus pārgājienus, kuros ir dažādas aktivitātes un pārsteigumi, nepieciešami palīgi, tādās reizēs talkā nāk mana ģimene. Ideja par atvērto pārgājienu rīkošanu sākotnēji radās ar domu parādīt vietējiem iedzīvotājiem, cik skaisti ir mūsu pašu pilsētā un apkārtnē, cik daudz iespēju aktīvi atpūsties ir tepat uz vietas, nav jābrauc tikai uz populārākajām pārgājienu takām, lai izbaudītu Latvijas dabas burvību. Ar laiku arvien vairāk pieteicās dalībnieki, kuri dzīvo ārpus Smiltenes novada, arī šoreiz uz "Mēnessērdzīgo pārgājienu" bija atbraukuši dalībnieki no Alūksnes, Valmieras, Cēsīm, Rīgas un citām pilsētām," norāda R. Brakovska, kuru priecē arī tas, ka gandrīz visi apmeklētāji ievēroja dreskodu – atnāca naktstērpos.

"Tiem, kas vakarā pastaigājās pa Tepera promenādi, pārsteigums bija liels – nāk pretī bars cilvēku naktstērpos, ruļļiem matos un čībām kājās. Strādājot Smiltenes Tūrisma informācijas centrā, esmu iesākusi rīkot pārgājienus ar pievienoto vērtību – katrā pārgājienā ir kāda "odziņa", papildu aktivitātes, izzinošā daļa vai pārsteigums. Šajā reizē pārgājiena beigu daļā Tepera ezera otrā pusē dalībniekus mežā sagaidīja ledusskapis, pilns ar uzkodām, un iekārtota piknika vieta ar pufiem, plediem un gaismiņām. Tiem, kuri vēlējās, piedāvāju iespēju atpakaļ pāri ezeram doties ar laivu," viņa papildina.

Kā norāda Smiltenes Tūrisma informācijas centrā, interese aktīvās atpūtas cienītāju vidū par šādiem atvērtajiem bezmaksas pārgājieniem pieaug. "Katru reizi pārgājiena noslēgumā kāds jautā: "Kad būs nākamais pārgājiens? Noteikti iesim!" Tieši šī pozitīvā atgriezeniskā saite no dalībniekiem ir tas, kas pierāda, ka šādi pasākumi, kur sanākt kopā un izkustēties, ir ļoti vajadzīgi un dod motivāciju rīkot tos arī turpmāk," tā R. Brakovska.

— Ilze Fedotova

Valcēniešiem – godalgoto vietu birums

Aizvadītajā sestdienā, 1. jūlijā, Valkā, mājinieku komandas sporta treniņu laukumā pie Meliorācijas, notika suņu daudzcīņas sacensības, kurās piedalījās 36 dalībnieki no Valkas, Barkavas, Balviem, Rīgas, Jūrmalas un Tukuma.

Startējot profesionāļu jaunākajā grupā, uzslavas pelnījuši četrkājaino sportistu un viņu īpašnieku tandēmi – Amanda Alberga ar metisu Eiru (no labās), Patrīcija Iļjina ar Kaukāza aitu suni Habibu un Daina Ruņģe ar vācu aitu suni Mailo. FOTO: NO PERSONĪGĀ ARHĪVS

Valkas komandas treneris Jānis Ķēbers ir gandarīts par komandas veikumu. Tas, pateicoties regulāram un uzcītīgam darbam treniņos, nes arī labus rezultātus un iegūtas augstas vietas.

Profesionāļu jaunākajā grupā kopvērtējumā 1. vietu ieguva Patrīcija Iļjina ar Kaukāza aitu suni Habibu, 2. vietā Daina Ruņģe ar vācu aitu suni Mailo, bet 3. vietā Amanda Alberga ar metisu Eiru.

Profesionāļu vecākajā grupā seniors Jānis Galzons, sacensībās startējot pirmo reizi, ar beļģu aitu suni Costu kopvērtējumā izcīnīja 4. vietu. J. Ķēbers skaidro, ka pietrūcis pavisam nedaudz līdz 3. vietai, bet apsveicams šo abu sportistu tandēma sasniegums.

Iesācēju grupā kopvērtējumā 1. vietu izcīnīja Jānis Galzons (juniors) ar beļģu aitu suni Andī, bet 2. vietā Edgars Sjademe ar vācu aitu suni Roju. Komandas dalībniece Rūta Celmiņa ar borderkolliju Bellu 3. etapā ieguva 3. vietu.

Maza auguma suņu grupā Mihails Tiniakovs ar metisu Džerri kopvērtējumā ierindojās augstajā 1. vietā. Savukārt Anita Kalniņa ar pundurpinčeru Dioru 1. etapā ieguva 1. vietu, bet 2. etapā – 3. vietu.

Valkas komandā vēl startēja Nauris Konstants ar pitbulterjeru Taisonu, Inga Anže ar vācu aitu suni Dairu, Anete Kazaka ar vācu aitu suni Magnusu, Daina Ruņģe ar vācu mazo špicu Džūdu, Inese Maļceva ar korgiju Elfu un Antonijs Maršala ar japāņu hinu Reksu. Šoreiz šiem tandēmiem godalgotās vietas izpalika, bet visi pelnījuši uzslavas.

— Inga Karpova

Trūkst izpratnes par atkritumu nelegālas izmešanas kaitējumu

Neskatoties uz vērienīgām sakopšanas talkām un aicinājumiem nemēslot mežos un jebkur dabā, ir cilvēki, kuri savus atkritumus izgāž vai izmet, kur pagadās. SIA "ZAAO" sadarbībā ar AS "Latvijas valsts meži" jūnijā veica nelegāli izmesto atkritumu savākšanu 15 vietās Austrumvidzemes un Rietumvidzemes reģionos. Inga Kovala-Sēne, sabiedrisko attiecību vadītāja, vēsta, ka visbiežāk tiek izmesti gan sadzīves, gan bīstamie atkritumi, tajā skaitā arī bez maksas nododamie atkritumi.

SIA "ZAAO" ATGĀDINA:

• SIA "ZAAO" darbības reģionā šobrīd 19 EKO laukumos var nodot dažāda veida šķirotus atkritumus gan bez maksas, gan pēc noteikta cenrāža. EKO laukumu adreses, nododamo atkritumi veidi pieejami tīmekļa vietnē www.zaao.lv sadaļā "EKO laukumi", zaao.lv/eko-laukumi/

• lai pieteiktu liela izmēra, būvniecības, azbesta atkritumu savākšanu no adreses, vēlams sūtīt pieteikumu uz e-pasta adresi zaao@zaao.lv, aizpildīt pieteikumu klientu portālā https://klientiem.zaao.lv/login vai zvanīt uz tālruņa numuru 64281250, 26515556 (taustiņš 3). Informācija par pakalpojumu un provizoriskajām izmaksām pieejamas www.zaao.lv, https://zaao.lv/nestandarta-atkritumi/.

AS "Latvijas valsts meži" (LVM), apsekojot Rietumvidzemes un Austrumvidzemes teritorijas, kurās atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu veic SIA "ZAAO", pavasarī apzināja 15 vietas, kurās nelegāli atkritumi izmesti vienkopus, ar kopējo prognozēto atkritumu apjomu 355 m^3.

Veicot atkritumu savākšanu, ir redzams, ka sabiedrībā kopumā trūkst izpratnes par atkritumu nelegālu izmešanu, kā arī atkritumu apsaimniekotāju sniegtajiem pakalpojumiem. Kopējā sadarbībā noteikti ir iespējams šo problēmu risināt. SIA "ZAAO" valdes priekšsēdētājs Gints Kukainis uzsver: "No 2022. gada esam izveidojuši publisko lietotni "LAIPA plus", kurā ikvienam ir iespējams redzēt noslēgto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu daudzumu mūsu reģionā, bet jau no 2015. gada mūsu izveidoto sistēmu "LAIPA" izmanto pašvaldības policijas, veicot līgumu kontroli, tādējādi samazinot to atkritumu daudzumu, kas tiek izmesti nelegāli. Savulaik LVM iniciatīva, uzstādot plakātus "Nemēslo! Mēs šeit dzīvojam!", un piemēsloto vietu savākšanas organizēšana noteikti ir veiksmīgi soļi, lai samazinātu piemēsloto vietu attīstību. Lai veicinātu kopējo sabiedrības izpratni par nelegāli izmesto atkritumu kaitīgumu, SIA "ZAAO" sadarbībā ar savām pašvaldībām veic klientu informēšanu, piedāvājot arī izglītojošas programmas. Raugoties uz atkritumu sastāvu mežos, saprotam, ka visiem kopā daudz vēl ir darāms – arī iedzīvotajiem, kurus aicinām sākt aktīvāk šķirot un izmantot SIA "ZAAO" infrastruktūru, lai no atkritumiem atbrīvotos legāli."

Veicot atkritumu savākšanu visās vietās, ir secināts, ka tiek izmesti gan sadzīves atkritumi, gan būvniecības, azbesta (šīferis), gan arī šķirotie atkritumi, kurus ikdienā SIA "ZAAO" EKO laukumos var nodot bez maksas, kā, piemēram, elektroiekārtas un riepas.

"SIA "ZAAO" atgādina, ka atkritumu izmešana dabā vai to nodošana kādam, kuram nav atbilstošas atļaujas atkritumu savākšanai un pārvadāšanai, ir sodāma rīcība. Atkritumiem nonākot vidē un sadaloties, to sastāvā esošās kaitīgās vielas nonāk augsnē un gruntsūdeņos, kā arī palielinās siltumnīcefekta gāzu emisijas no pūstošajiem atkritumiem. Tas ir viens no iemesliem, kas rada klimata pārmaiņas. Nelegāli izmesti atkritumi ir viens no biežākajiem cēloņiem mežu ugunsgrēkos. Šie faktori kopā ir ne tikai bīstami meža dzīvniekiem un dabai, bet arī nopietns kaitējums apkārtējai videi un cilvēku veselībai," uzsver Inga Kovala-Sēne.

"Ziemeļlatvija" sazinājās ar Valkas un Smiltenes pašvaldības policiju, lai noskaidrotu, kā likuma sargiem sokas ar mēslotāju atklāšanu un sodīšanu. Valkas pašvaldības policijas priekšniece Diāna Jūga laikrakstu informēja, ka "Valkas novada pašvaldības policijā laika posmā no 2022. gada 1. janvāra līdz šim brīdim ir saņemti septiņi ziņojumi par atkritumu izgāztuvēm. Saņemot minēto informāciju, tā tiek pārbaudīta, izvērtēta un tiek pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu vai brīdinājuma izteikšanu nekustamā īpašuma īpašniekam. Viena persona sodīta par atkritumu izvietošanu tam neparedzētā vietā, divos administratīvā pārkāpuma procesos šobrīd tiek veiktas procesuālās darbības.

Savukārt Smiltenes pašvaldības policijas priekšniece Egija Cekula ielūkojās 2022. gada statistikā un informē, ka pērn Smiltenes novadā par atkritumu apsaimniekošanas pārkāpumiem uzsāktas 11 administratīvo pārkāpumu lietvedības. Kopumā gada laikā pārbaudīti 23 atkritumu apsaimniekošanas pārkāpumi – par desmit gadījumiem iedzīvotāji vēstījuši telefoniski, sešos gadījumos saņemti rakstiski iesniegumi, bet septiņus gadījumus policisti konstatējuši patrulējot. Divi no 23 signāliem neapstiprinājās, bet četros gadījumos cilvēkiem izteikts mutvārdu brīdinājums. E. Cekule uzsver, ka mutvārdu aizrādījums nav nekāda pakratīšana ar pirkstu, bet gan sods, kuru izvēlas, ja pārkāpējs atzīst nodarījumu, sadarbojas un pats arī novērš kaitējumu, piemēram, aizvāc atkritumus. Tieši par vides piesārņošanu Smiltenes novadā bijuši desmit signāli, no tiem tikai divi neapstiprinājās, bet četros gadījumos izdevies noskaidrot vainīgās personas, astoņos gadījumos pārkāpums bijis atkritumu dedzināšana. "Ļoti labi, ka cilvēki policijai ziņo par nelikumīgu atkritumu izmešanu vai to dedzināšanu. Ne vienmēr izdodas atrast vainīgo, bet nelegālās izgāztuves tiek pārmeklētas un nereti ir atrodami pierādījumi. Mēs sadarbojamies ar "Latvijas valsts mežiem", un viņi arī ziņo, ja izdodas atrast kādas norādes par pārkāpēju. Ir gadījumi, kad it kā vainīgais ir zināms vai ir nojausma, kurš ir atkritumu izgāzējs, bet nav pierādījumu. Tad veicam izskaidrošanas darbu. Ir tādas vietas, kur vēsturiski kādas mājas iedzīvotāji ved un izmet atkritumus. Vienu šādu ilgstošo izgāztuvi sadarbībā ar "Latvijas valsts mežiem" izdevās likvidēt. Vienas mājas iedzīvotāji tur regulāri izgāza atkritumus un neizprot, ka tas ir slikti. Cenšamies audzināt," situāciju raksturo policijas priekšniece. Viņa uzsver, ka nereti cilvēki arī neapzinās, ka pārkāpums ir izmest savus atkritumus svešā atkritumu tvertnē. Katram par savu atkritumu izvešanu jāmaksā pašam un nevar iet un kādas daudzdzīvokļu mājas urnā mest atkritumus. Izņēmums ir šķirotie atkritumi. Tāpat pārkāpums ir atkritumu dedzināšana. Sodu var piemērot, piemēram, par mēbeļu, plastmasas pudeļu vai lupatu dedzināšanu.

— Ingūna Johansone

Stāmeriena gatava uzņemt karavīrus

16. jūnijā Stāmerienā Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljonā notika mediju diena, kurā piedalījās plašsaziņas līdzekļu pārstāvji, Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes štāba priekšnieks pulkvežleitnants Roberts Innus un 25. kaujas atbalsta bataljona komandieris pulkvežleitnants Raivo Jaunslavietis.

Šeit, sākot ar 2024. gada janvāri, tiks īstenots valsts aizsardzības dienests, sniedzot iespēju jauniešiem no Vidzemes un Latgales reģioniem dienēt pēc iespējas tuvāk mājām.

Vidzemes brigādes štāba priekšnieks pulkvežleitnants Roberts Innus skaidroja, ka ar dienesta vietas izvēli pilsoņi tiek stimulēti iesaistīties valsts aizsardzības dienestā un tā laikā atrasties netālu no dzīvesvietas.

"Šeit jauniešiem būs iespēja šo 11 mēnešu garajā posmā apgūt valsts aizsardzības zinības kopā ar profesionāliem karavīriem. Varēs apgūt iemaņas darboties ar ieročiem, ar kuriem ikdienā strādā profesionāli karavīri. Mēs varam būt lepni, ka Vidzemē mēs esam vieni no pirmajiem, kam dots šis uzdevums. Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljons ir brigādes labākā vienība, un tie ir profesionāli karavīri, kuri daudz ko var iemācīt jaunpienācējiem. Tāpēc man ir pilnīga pārliecība, ka dienests šeit būs ļoti kvalitatīvs. Pirmie trīs mēneši būs jāpavada Alūksnes militārajā bāzē, bet pēc tam lielāko daļu no dienesta viņi pavadīs Stāmerienas bāzē. Apmācības, kuras mēs plānojam, notiks secīgi pa blokiem. Pirmā būs pamatapmācība, bet pašās beigās tiks apgūtas dažādas specialitātes. Varēs apgūt prettanku spēju, izlūkošanas spēju un darboties ar pašgājēju haubicēm, līdzīgi tām, kas šobrīd darbojas Ukrainā, kā arī pretgaisa aizsardzības spējas. Šobrīd aicinu visus pieteikties brīvprātīgi, it sevišķi vidzemniekus no tuvākajiem novadiem, jo tā ir iespēja dienēt tuvu mājām un galvenais – ļoti labā vienībā," teica R. Innus.

Bataljona komandieris pulkvežleitnants Raivo Jaunslavietis interesentiem izrādīja telpas, kuras jau sagatavotas, gaidot jauno iesaukumu, kā arī pastāstīja par iespējām, kādas būs iesauktajiem jauniešiem.

"Mūsu pamatuzdevums ir stiprināt Nacionālo bruņoto spēku reaģēšanas spējas un efektīvi veikt uzdevumu izpildi tieši Vidzemes reģionā. To mēs esam gatavi iemācīt arī valsts aizsardzības dienestu pildošajiem karavīriem, kuriem būs jāiziet viss apmācības cikls, sākot ar iekļaušanos kolektīvā un dažādu spēju apguvi, bet, tuvojoties dienesta beigām, viņi tiks integrēti kolektīvajā apmācībā, kur turpinās dienestu kā kolektīvās apmācības karavīri un jau piedalīsies bataljona brigādes līmeņa militārajās mācībās kā "Namejs", kur tiks trenēta savstarpējā sadarbība un pārbaudītas dienesta laikā apgūtās prasmes. Domāju, ka, atrodoties kopā ar profesionālajiem karavīriem, valsts aizsardzības dienestu pildošajiem karavīriem būs labs pamudinājums līdzināties tiem un pat turpināt dienestu arī vēlāk," teica R. Jaunslavietis.

Apmācība noritēs plecu pie pleca ar profesionālā dienesta karavīriem. Tā jauniešiem ir iespēja būt daļai no komandas, kopā ar profesionāliem kolēģiem apgūt militārās iemaņas savas valsts aizsardzībā. Līdzīgi kā pirmajā iesaukumā, arī šoreiz Latvijas pilsoņi sākotnēji tiek aicināti pieteikties vienotajā rekrutēšanas platformā "Klustikaravirs.lv". Lai nokļūtu tieši Zemessardzes 25. kaujas atbalsta bataljonā un dienētu pēc iespējas tuvāk mājām, tas jānorāda iesaukšanas anketā līdz 15. jūlijam. Ja iesaukums netiks nokomplektēts no brīvprātīgajiem, tad trūkstošo iesaukuma daļu militārajā dienestā iesauks, izmantojot atlasi pēc nejaušības principa. Pilsoņiem, kuri būs pieteikušies brīvprātīgi, tiks piedāvāts izvēlēties valsts aizsardzības militārā dienesta izpildes veidu un saņemt ikmēneša kompensāciju 600 eiro, kā arī vienreizēju kompensāciju 1100 eiro pēc dienesta pabeigšanas. Tie, kuri tiks iesaukti, saņems kompensāciju 300 eiro un vienreizēju kompensāciju 1100 eiro pēc dienesta pabeigšanas.

Paredzēts, ka Stāmerienā ieradīsies 30 valsts aizsardzības dienestu pildošie karavīri, taču vietējie iedzīvotāji, visticamāk, šo papildinājumu neizjutīs. Pulkvežleitnants R. Innus teica, ka vietējie ar armijas klātbūtni sen jau ir apraduši un pēc būtības nav atšķirības starp civilu un militāru personu, ja neskaita formas tērpu. Ir sagatavotas dzīvojamās, mācību un atpūtas telpas, kā arī ēdamzāle, taču vēl nav pieņemts lēmums par karavīru ēdināšanu. Vai tas būs ārpakalpojums, sava virtuve vai arī piegāde no tuvākās bāzes, rādīs laiks.

— Gatis Bogdanovs

"Šeit jauniešiem būs iespēja šo 11 mēnešu garajā posmā apgūt valsts aizsardzības zinības kopā ar profesionāliem karavīriem," Roberts Innus, Vidzemes brigādes štāba priekšnieks pulkvežleitnants. FOTO: GATIS BOGDANOVS

Smiltenes novada bibliotēkai – 100 gadi

Bibliotēkai Smiltenes pilsētā šogad aprit 100 gadi. Tās vēsture aizsākusies 1923. gadā, kad dibināta Izglītības kooperatīva "Kultūras Balss" Smiltenes nodaļas bibliotēka, kuru 1924. gada 1. maijā Smiltenes pilsētas valde pārņem savā pārziņā.

Šobrīd Latvijā darbojas 1442 bibliotēkas. Bibliotēku tīkls ir būtiski svarīgs sabiedrības kultūras un izglītības procesos. Pētījumā "Valsts kultūrpolitikas pamatnostādņu "Radošā Latvija" (2014–2020) īstenošanas gala novērtējums" (2021) teikts, ka ir nostiprinājusies bibliotēku kā mūžizglītības centru un publisko bibliotekāru kā digitālo aģentu darbības loma. Bibliotēka joprojām ir svarīga kā fiziska vieta. Pagājušā gada statistikas dati rāda, ka pēc pandēmijas bibliotēkās atgriežas lietotāji un pieaug fizisko apmeklējumu skaits. Kādam bibliotēka nozīmē grāmatas, citam iespēju satikties, piedalīties, līdzdarboties, parotaļāties vai vietu, kur pildīt mājasdarbus. Taču jebkurā gadījumā liela loma ir videi. Svarīgi, lai tā ir viegli uztverama, ērti lietojama mūsdienīga telpa, kas rada drošības sajūtu, kas veicina kopienas saskarsmi, kas ir kā patvērums no steigas.

Gadu gaitā Smiltenes pilsētas bibliotēka ir kļuvusi par Smiltenes novada bibliotēku ar apakšstruktūrām pagastos un piedāvā pakalpojumus kopumā 19 vietās novadā. Pārmaiņu lielumu tā īsti izjūt tikai salīdzinot. 1925. gadā Latvijā bez lielajām pilsētām bibliotēkas ir vēl 10 pilsētās, tai skaitā arī Smiltenē. 1931. gadā bibliotēkas grāmatu fonds bija 3000 vienības un tā bija atvērta vienu stundu darbdienu vakaros un svētdienās divas stundas rīta pusē. Turpretī šobrīd krājumu veido 19758 dažādi informācijas nesēji (žurnāli, galda spēles, audiovizuālie materiāli – CD, DVD, nošizdevumi), tai skaitā 16802 grāmatas, un bibliotēka atvērta astoņas stundas darbdienās un ziemas periodā sešas stundas sestdienās. Kā atrast īsto grāmatu starp tūkstošiem? Šim nolūkam kalpoja kartiņu katalogs un bibliotekārs, kurš pārzināja visu krājumu kā reizrēķinu. Mūsdienās ar tehnoloģiju palīdzību ir iespēja gan sameklēt, gan rezervēt grāmatu, gan sniegt pakalpojumus attālināti. Taču tik un tā gan bibliotekāriem, gan lasītājiem joprojām svarīgas vērtības ir cilvēcība, saskarsme mierīgā, nekomerciālā un kulturālā vidē, acu kontakts, klātesamība, sirsnība. Tā tas ir bijis pirms 100 gadiem, tā tas ir arī šodien.

Interesanti

Smiltenes pilsētas darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja 23.10.1974. pieņem lēmumu "Par Smiltenes pilsētas bibliotēkas darbu", kurā uzdod: "Pilsētas bibliotēkas vadītājai b. Krūmiņai rast iespēju iekārtot stendu nepieciešamās literatūras izvietošanai deputātiem, civilai aizsardzībai."

No ziņojuma Smiltenes izpildu komitejas sēdē par Smiltenes pilsētas bibliotēkas darbu 1970. gadā "Saimnieciska rakstura jautājumi pagaidām nokārtojušies... Vēl neatrisināts jautājums mūsu bibliotēkai ir tas, ka mums nav nekādas "tehnikas", ne atskaņotāja, magnetofona, kas ir tik nepieciešami bibliotēkas darbā, jo mūsdienu modernajos apstākļos darbs bez skaņu tehnikas nav iedomājams."

1925. gada 1. maija izdevumā "Kultūras Vēstnesis" Apsesdēls raksta: "..bibliotēkām jāgādā jo iespējams drīzāki patstāvīgi, sagatavoti darbinieki, kuru bibliotēka – darba lauks. Darbinieki, nevien arodnieki, bet plaši dziļi kultūras cilvēki, kas mācētu grāmatai atrast lasītāju, lasītāju sagatavot grāmatai. – Tas jādara, ja gribam būt kultūrā stipri."

Bibliotēkas vadītāji

Darbs bibliotēkā ir komandas darbs, kur liela nozīme ir vadītājam. Novadpētniecības materiāli liecina, ka bibliotēkas pirmais vadītājs bija Artūrs Vildiņš. Viņš, atsaucoties uz fonda "Kultūras balss" aicinājumu, ieradās Smiltenē un uzsāka aktīvu grāmatas popularizēšanas darbu iedzīvotāju vidū un bibliotēkā nostrādāja līdz sava mūža galam 1956. gadā. Zināms, ka līdz 1969. gadam, kad par bibliotēkas vadītāju sāka strādāt Zaiga Krūmiņa, bibliotēkas darbu vadīja Erna Frīdermane, Erna Zariņa (Brūviņa), Helga Freidenfelde (Zaļkalne), Zita Morozova (Zeimele) un Gita Miķelsone. Z. Krūmiņa šajā amatā nostrādāja 47 gadus, stabili un radoši cauri dažādām valsts iekārtām vadīja bibliotēku līdz 2016. gadam. No tā laika par Smiltenes novada bibliotēkas vadītāju sāka strādāt Inta Mežule. Savukārt Bērnu bibliotēku kopš tās dibināšana brīža 1953. gadā līdz 1975. gadam vadīja Ženija Zariņa. Pēc tam – Ilze Nātre, līdz pat Bērnu bibliotēkas kā bērnu literatūras nodaļas pievienošanai pilsētas bibliotēkai 1991. gadā.

Bibliotēkas mājvietas

Kad pilsētas valde bibliotēku pārņēma savā pārziņā, tai tika piešķirtas telpas G. Ādolfa laukumā bijušajā Naužēnu dzīvojamā mājā Nr.6 (tagad tajā vietā atrodas veikals "Centrs", lielais "top!"). Līdz kara sākumam bibliotēkai vairākas reizes mainījusies atrašanās vieta. 1940. gadā tā atradās Bergmaņa namā Dārza ielā 3, tagadējā domes ēkā. Pēc kara bibliotēkai tika atrasta mājvieta Bergmaņu dzimtas jaunākās mājas (uzcelta 1900. gadā) otrajā stāvā Dārza ielā 2. Smiltenieši šo ēku pazīst nevis pēc numura, bet pēc grāmatnīcas, kas tajā atrodas. 1953. gadā dibināta atsevišķi Bērnu bibliotēka un tā atradās turpat blakus telpās. Bibliotēkas tā laika darbiniece Lidija Gailīte savās atmiņās rakstīja: "Sešdesmito gadu nogalē ar grāmatu fonda svaru "uzvēlāmies" virsū kūku meitenēm, jo pirmajā stāvā atradās kulinārijas cehs un veikals. Jaunas telpas ierādīja bijušajā kultūras namā… Atceroties pārcelšanos, šķiet komiski, kā jurģojām bibliotēku. Nebija nekāda transporta. Katru plauktu vilkām ar ragaviņām un līdz ar katru plauktu attiecīgo literatūru." Taču pirms tam (21.10.1969.) bibliotēkas vadītāja Zaiga Krūmiņa (tobrīd – Ieviņa) rakstījusi ziņojumu namu pārvaldei, ka bibliotēkas telpas atrodas avārijas stāvoklī – krāsns nosveras no sienas, sienas un griesti plaisā, plaukti sasveras, grīda šūpojas. 1970. gads bibliotēkai bijis nozīmīgs, jo tā vēra durvis jaunās telpās. "Ar bažām domājām, kā lasītāji uzņems mūsu "jurģus", jo vairākus mēnešus darbs tika pārtraukts. Taču jau pēc pirmajām atskaitēm varējām secināt, ka mūsu bažas bijušas veltīgas", laikrakstā "Darba Karogs" raksta bibliotēkas vadītāja Z. Krūmiņa (tobrīd – Ieviņa).

Nu jau 53 gadus, kopš 1970. gada, bibliotēka atrodas ēkā Baznīcas laukumā 13, kas celta 1880. gadā. Savulaik pirmajā stāvā atradies viens no septiņiem Smiltenes krogiem – Spruguļu krogs ar viesnīcu otrajā stāvā. Ar Spruguļu krogu saistās arī mūsu novadnieka un rakstnieka, romāna "Barons Bunduls" autora, Zeiboltu Jēkaba vārds. Ješķīts, kā viņu mīļi dēvēja draugi un paziņas, esot bijis biežs kroga apmeklētājs. Tur viņš, laiku īsinādams, esot malkojis stiprāku dziru un vērojis tipāžus saviem topošajiem darbiem. Pēc kara radās iecere Spruguļu kroga vietā ierīkot kultūras namu. Joprojām uz bibliotēku nāk lasītāji, kuri atceras savas jaunības dienas, kad apmeklējuši pasākumus un dejojuši ballēs, jo kādreiz abonementa vietā bijusi zāle. Ja sākumā telpas šķita pietiekoši plašas un lasītājiem piemērotas, tad, gadiem ritot, situācija ir mainījusies un nepieciešamība pēc jaunas un modernas bibliotēkas kļūst aizvien aktuālāka. Kopš 1991. gada, kad Bērnu bibliotēka jau ir Smiltenes pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa, tā telpu trūkuma dēļ atrodas atsevišķā ēkā – Gaujas ielā 1, sporta halles 2. stāvā, kafejnīcas telpās. Gan bibliotēkas kolektīvs, gan vietējā sabiedrība lolo sapni par savu Gaismas pili – jaunu, skaistu, modernu ģimenes bibliotēku. Kopš gadsimtu mijas pasaulē aktuāla ir kļuvusi bijušo rūpniecības ēku pārbūve publisko bibliotēku vajadzībām. Arī Smiltene ir izvēlējusies šo ceļu, un pašvaldība ir ieplānojusi telpas bibliotēkai topošajā Viedrades kvartālā, bijušajā fabrikas ēkā.

Novēlu, lai ikvienam no jums bibliotēka kļūst par redzamu un atpazīstamu vietu, kas rada piederības sajūtu, par vietu, kur uzkavēties, izglītoties, izklaidēties un pavadīt brīvo laiku, par vietu, kas jums rada kāri pēc personīgās intelektuālās attīstības.

Smiltenes bibliotēka, pieminot savas pastāvēšanas simtgadi, aicina interesentus uz izstādi "Un vairāk nekā gadusimtu garu, No tās uz ļaudīm gaismas stari skrien…" (K. Apškrūma). Izstādē ikviens aicināts iepazīties ar bibliotēkas darbības un ēku vēsturi. Tā apskatāma Smiltenē, Baznīcas laukumā 13, bibliotēkas darbalaikā līdz 31. augustam.

Informācijas avots: Smiltenes novada bibliotēkas novadpētniecības krājums.

— Inta Mežule, Smiltenes novada bibliotēkas vadītāja

2022. gada septembris. Ēka, kur šobrīd atrodas bibliotēka. FOTO: NO BIBLIOTĒKAS ARHĪVA

LĪDZJŪTĪBAS

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus Tev draugs un klusē,
Kaut vai tā lai Tev palīdzētu.
(O. Lisovska)

Visdziļākā līdzjūtība mūsu kolēģa
Oskara Rūsas ģimenei,
meitiņai mūžībā aizejot.

Darbabiedri no SIA "Valdro Agro"

Vēl siltums paliks,
Paliks vēl aiz tevis
Un atmiņas kā maza saule degs.
(P. Priede)

Izsakām līdzjūtību
Līgas Šakas ģimenei,
viņu mūžībā pavadot.

SIA "AA Invest" kolektīvs

Z/s "Kalnpierbes"
iepērk mājlopus.
Tālr. 29497789.

Sertificēts taksators profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena 60 EUR.
Piedāvājam arī:
- **mežaudzes novērtēšanu;**
- **cirsmu dokumentācijas sagatavošanu;**
- **īpašuma robežu, kupiču ierīkošanu un atjaunošanu;**
- **bezmaksas konsultācijas.**

Tālr.: 25731315. Strādājam visā Latvijā.

VIETĒJAIS MEŽSAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMS PĒRK VISA VEIDA MEŽA ĪPAŠUMUS – IZCIRTUMUS, JAUNAUDZES, BRIESTAUDZES.

Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā! Tālrunis: 25731315.

REKLĀMA PORTĀLĀ –
reklama@ziemellatvija.lv

PĒRK

Izcirstus mežus (3000 eiro/ha), jaunaudzes. Zemi. Tālr. 28282021.

•

"Craftwood" pērk meža īpašumus, cena no 1500 līdz 10000 EUR/ha. Tālr. 26360308.

•

Mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

•

Dzīvokli, zemi, māju, mežu jebkādā stāvoklī. Apmaksa nekavējoties. Iespējams ar parādiem, īrniekiem, daļām un citiem apgrūtinājumiem. Tālr. 26905430.

•

Meža jaunaudzes, izcirtumus par augstām cenām. Tālr. 28692020.

•

SIA "AIBI" iepērk liellopus, jaunlopus, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

ĀRZEMJU LATVIETIS **PĒRK MEŽA, LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES.**
DAŽĀDĀ STĀVOKLĪ. Tālr. 28959391.

PĀRDOD

Sausu, skaldītu malku, arī maisos. Tālr. 29197566.

•

Skaldītu malku. Ātra piegāde. Tālr. 29229978.

•

Kvalitatīvu, skaldītu lapu koku malku, ar piegādi. Tālr. 26119397.

•

Skuju un lapu koku malku. Piegāde Valkā bez maksas. Tālr. 25400677.

•

Skaldītu alkšņa malku, ar piegādi. Tālr. 29452963.

•

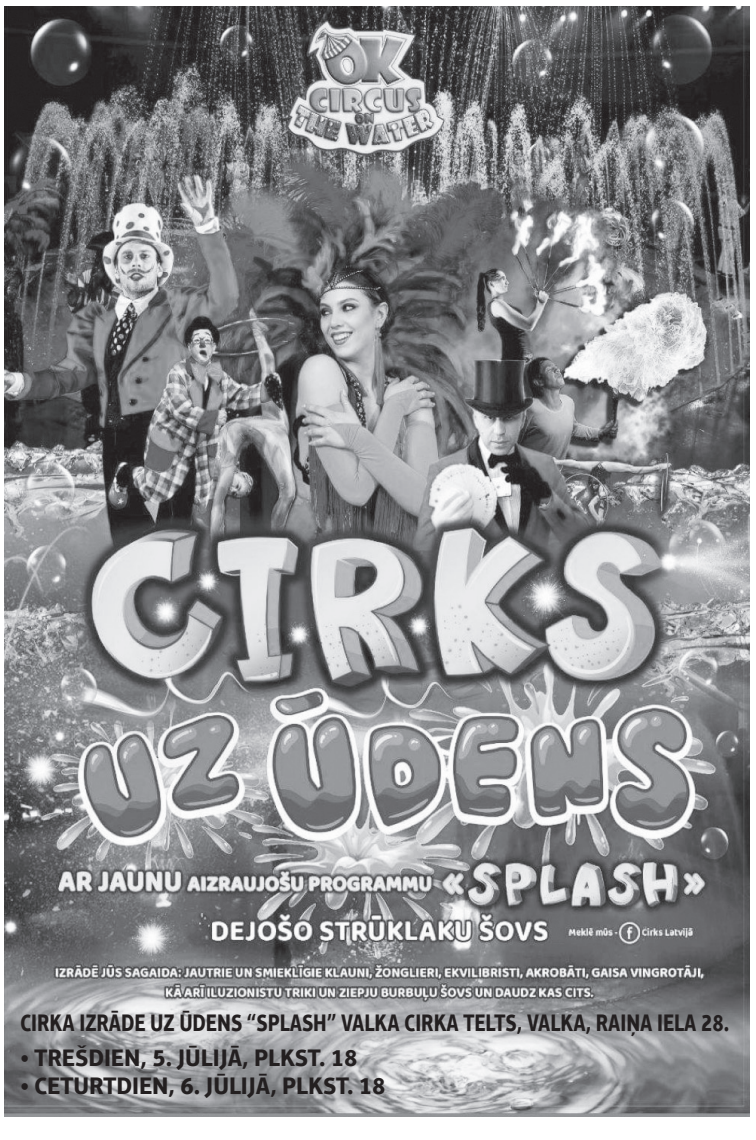
No 03.07.2023 iespējams iegādāties 12 mēnešus vecas dējējvistas. Valkas pagasta Sēļi. 2 eiro gab. Zvanīt +37126423989.

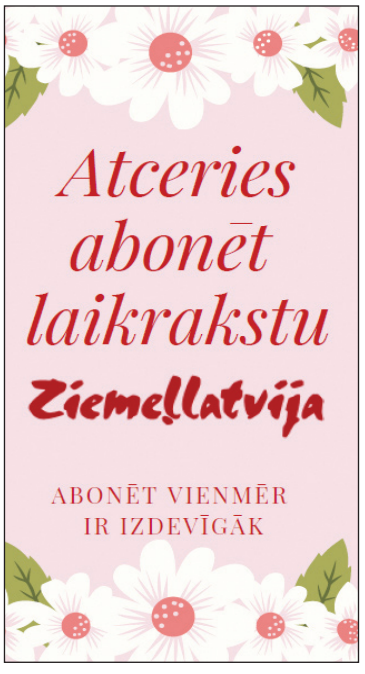
DAŽĀDI

Jumta remonts. Tālr. 29728210.

•

Siltināšana ar ekovati, minerālvati, akmens vati, HK35 granulām. Iestrāde bēniņos, sienās, grīdās, starpstāvu pārsegumos, mansardos un gaisa spraugās. Tālr. 25549988.

Reklāmas un sludinājumus laikrakstā lūgums iespēju robežās iesniegt elektroniski
reklama@ziemellatvija.lv
vai zvanot uz tālruni 29752579.

ISSN 1407–5415

Ziemeļlatvija

Šodien vārdadienu svin: Uldis, Ulvis, Sandis, Sandijs, trešdien – Andžejs, Andžs, Edīte, Esmeralda, ceturtdien – Anrijs, Arkādijs.

Tulkojot latviešu literatūru, konkursā Igaunijā iegūst pirmo vietu

Igauniete Mārīte Uibo ir ieguvusi pirmo vietu jauno tulkotāju konkursā, kuru pirms neilga laika rīkoja Igaunijas Rakstnieku savienības tulkotāju sekcija. Mārīte mūsu pusē vairāk pazīstama kā Latvijas-Igaunijas institūta bijusī direktore, valodas kursu pasniedzēja un tulkotāja.

Tulkotāja un valodas kursu pasniedzēja Mārīte Uibo ar prieku un aizrautību piedalījusies jauno tulkotāju konkursā Igaunijā. Īpašs prieks viņai ir par žūrijas augsto novērtējumu – pirmo vietu. FOTO: NO PERSONĪGĀ ARHĪVA

Konkursa vērtēšanai tika iesniegti 70 darbi. Izvēles valodu kategorijā – 11 darbi, trīs no tiem tika tulkoti no latviešu uz igauņu valodu.

Trīs pamatkategorijās katram dalībniekam bija jātulko fragments no kādas konkrētas grāmatas. "Dalībai konkursā bija jātulko kaut kas no daiļliteratūras – fragments ar apjomu četras piecas standarta lapas jeb līdz 9000 rakstzīmes ar atstarpēm. Tulkojamā darba izvēle nebija pārāk vienkārša. Sākumā lūdzu palīdzību savai īslaicīgajai (diemžēl tikai 30 akadēmiskās stundas) latviešu valodas pasniedzējai, ļoti *foršam* cilvēkam Andrigai Lozdai. Tomēr beigās notika tā, ka izvēlējos kaut ko citu, drusciņ tā kā loterijas veidā – Janas Veinbergas romantisko detektīvu "Mākoņaina nakts". Par savu ieceri tulkot šo darbu sociālajos tīklos devu ziņu arī autorei," "Ziemeļlatvijai" atklāj M. Uibo.

Jauna pieredze

Mārīte ir pateicīga gan Andrigai, gan savai kolēģei tulkošanas jomā un draudzenei Anitai Tannenbergai, abas viņu mudinājušas piedalīties. Pamudinājums nācis īstajā laikā, jo pašai bijušas šaubas par dalību konkursā. "Bez viņu pamudinājuma gandrīz to nebūtu darījusi. Liels paldies jāsaka arī Valkas bibliotēkas atsaucīgajām darbiniecēm, kuras piedalījās izvēles procesā," viņa papildina.

Interesanti, ka arī starp trešās vietas ieguvējiem ir viena tulkotāja Karmena Karabeļņika, kura arī tulkoja no latviešu uz igauņu valodu. Latviešiem viņas vārds arī ir zināms.

Konkursa žūrijas loceklis latviešu-igauņu tulkoto darbu kategorijā bija populārais igauņu dzejnieks Contra jeb Marguss Konnula. Viņš laboja latviešu darbus, kur pēc M. Uibo tulkojuma atzinis, ka daži labojumi vai drīzāk ieteikumi labojumiem bija jāveic, bet tik labi tulkotie teksti, kuros ir tik maz trūkumu, viņa rokās nonāk ļoti reti. "Laikam pat savi teksti ne, kad es tos otru reizi pārlasu," viņš izteicies pēc konkursa.

Jāmin, ka uz konkursa noslēgumu maija izskaņā Tallinā tika uzaicināta arī Latvijas vēstniece Igaunijā – Kristīne Našeniece, kura arī priecājās par ciešo abu valstu sadraudzību, jo īpaši uzsverot tulkotāju darbu un nozīmi ciešāka sadarbības veicināšanai.

M. Uibo šis konkurss paliks atmiņā ar spilgtiem iespaidiem, gan parādot savas zināšanas profesionālā līmenī, gan apgūstot kaut ko jaunu. "Patiesībā tulkot daiļliteratūru man bija jaunums. Līdz šim galvenokārt tulkoju dokumentus, dažādas publikācijas, afišas, ar tūrismu saistītus materiālus un tamlīdzīgi. Un mazai atkāpei, pirms daudziem gadiem, kad pati vēl strādāju Valgas avīzē, tulkoju arī "Ziemeļlatvijas" publikācijas, kas varētu būt interesantas Valgas apriņķī dzīvojošajiem. Tā arī sākās mana interese un aizrautība ar latviešu valodu arvien vairāk un vairāk. Šajā gadījumā ļoti baudīju tulkošanas procesu. Kad konkursa darbs bija nosūtīts, paņēmu grāmatu un izlasīju līdz galam – bija taču jāuzzina, kas bija tas ļaunais un kāpēc. Izdarīju to vienas dienas laikā, tas bija 24. februārī, Igaunijas neatkarības dienā, to labi atceros. Detektīvu nebiju lasījusi 20 gadus, varbūt pat 30," viņa atzīst.

Papildina zināšanas

Taujāta par zīmīgākajiem pēdējā laika notikumiem un nākotnes iecerēm, M. Uibo stāsta, ka pirms pāris nedēļām beigusi izglītojošu kursu nodarbības ar nosaukumu "Igauņu valodas kā otrās valodas pasniedzējiem A līmeņa metodika". "Kad pieteicos šiem kursiem, īsti nezināju, kas tas būs un ar ko tas saistīts. Izrādījās, mums mācīja, kā pasniegt igauņu valodu bez bāzes valodas starpniecības, proti, tikai igauņu valodā. Kaut kad agrāk, kad uzzināju, ka kaut kas tāds notiek, biju diezgan skeptiska. Domāju, ka jābūt taču iespējai kaut ko skaidrot arī angļu vai krievu valodā. Tomēr viss ir iespējams. Metode, kuru izstrādāja pirms dažiem gadiem, ir domāta iesācējiem (A1 un A2 pakāpēm). Īpaši labi strādā metode grupās, kuru dalībniekus nevieno viena dzimtā valoda," pamato tulkotāja.

Māca latviešu valodu

M. Uibo labprāt pieņem dzīves piedāvātos izaicinājumus, kuros viņas zināšanas var būt noderīgas citiem. Viens no piemēriem – šogad viņa sadarbojas ar mācību centru "BUTS" Valmieras filiālē, pavasarī vadīja igauņu valodas nodarbības interesentiem, kuri vēlējušies apgūt igauņu valodu. "Nodarbības vadīju attālināti, tas nozīmē vēl lielāku atbildību un gatavošanos. Tas bija divu mēnešu ilgs kurss, kas ir pārāk īss laiks, lai apgūtu igauņu valodu. Šajā laikā var gūt tādu vispārēju ieskatu un atcerēties svarīgākās sarunvalodas frāzes, bet neko vairāk," apgalvo tulkotāja un atsauc atmiņā, ka viņas pirmā pieredze pasniedzējas darbā bijusi "BUTĀ" pirms desmit gadiem (toreiz pasniedzot Valkas filiālē). "Nekad nebiju domājusi, ka būšu pasniedzēja, kaut ko kādam mācīšu. Bet tā notika, pieņēmu šādu izaicinājumu un pēkšņi attapos, ka esmu grupas priekšā un jāsāk kaut ko darīt. Grupu skaits šo desmit gadu laikā ir nedaudz vairāk par desmit," viņa saka.

M. Uibo uzsver, ka jebkura valoda, kura ir apgūta, ir jālieto arī ikdienā, tāpēc viņa priecājas, ka saziņa ar "Ziemeļlatviju" notiek latviski. "Pat ja nav iespēju ikdienā runāt, komunicēt ar cilvēkiem, valoda ir jālieto – jāskatās filmas, multfilmas vai jālasa grāmatas. Jūs jautājāt, kā ir ar krievu valodu Igaunijā pēc pasaulē notiekošā, vai arī pie mums tā tiek izskausta, izņemta no mācību satura. Godīgi teikšu, neesmu iedziļinājusies, taču uzskatu, ka valoda ne pie kā nav vainīga. Politika ir politika, par to mēs nerunāsim," viņa pamato.

M. Uibo atzīst, ka, satiekoties ar kolēģiem no tulkotāju aprindām, nereti tiek runāts par to, ka Baltijas valstu valodu apguvei ir potenciāls, jo nebūt nav daudz tulkotāju, kuri brīvi pārvalda divas vai visas trīs Baltijas valstu valodas. "Ja mums ir tulkotāji, kuri tulko no latviešu uz igauņu valodu, tad ar lietuviešu valodu ir nedaudz bēdīgāk. Ir maz tulku, kuri tulkotu tekstus no lietuviešu uz igauņu valodu. Tātad tulkiem šajā ziņā ir visas iespējas labi pelnīt iztiku, nesaskaroties ar spraigu konkurenci. Tieši tādēļ esmu sev nospraudusi mērķi – tuvākā vai tālākā nākotnē apgūt arī lietuviešu valodu. Manā gadījumā tas varētu būt viegli, jo pamats – latviešu valodas bāze – izsaka daudz. Abām valodām – latviešu un lietuviešu – ir savas līdzības. Tātad, zinot latviešu valodu, lietuviešu valodas apguvei nevajadzētu sagādāt grūtības," pārliecināta M. Uibo, kura nereti ir manāma arī Valkas pusē.

— Ilze Fedotova